

Tinget, skal advare imod atter at komme ind paa en Hængesæk som denne.

Selv om Forholdene en Gang i Fremtiden maatte synes at opfordre til en Gøntagelse af, hvad Staten her har gjort, skulle vi huske paa, hvor uendelig mange flere Ulemper og Bryderier, hvor langt mere Fortræd og Skade og Brøst paa anden Maade Staten har faaet ud af denne Sag, end den har haft Gavn deraf, og end hverken Finansministeren eller Bankmændene eller nogen Politiker i Rigsdagens to Ting, den Gang Sagen indlededes, kunde ane. Man vil forstaa, hvor vanskeligt sligt er, tage Lære deraf for Fremtiden og for al Fremtid forhaabentlig sky at komme ind paa noget lignende.

Borghjerg: I det interessante Foredrag, hvormed den højtærede Finansminister forleden forelagde denne Sag, udtalte han, at det var under falske Forudsætninger, Rigsdagen i Februar 1908 gik med til Statsgarantien. Det kan for saa vidt være rigtigt, som Finansminister Vilhelm Lassen udtalte, at han ikke troede, Bankgarantien skulde blive effektiv, og jeg hører heller ikke til dem, som mene, at alt gik, som det skulde, eller at alt senere er gaaet, som det burde være gaaet. Jeg tror, det var fuldt berettiget, naar vor Repræsentant i Finansudvalget, der havde med den Sag at gøre, forlangte noget længere Betænkningstid, end der var given, for nærmere at overveje den, og jeg tror, det var ret urigtigt, naar en vis Del af Pressen den Gang faldt over ham omtrent som en Landsforræder, fordi han forlangte Betænkningstid. Staten kunde ogsaa være traadt ganske anderledes kraftigt op indenfor Bankkomiteen, end den gjorde.

Vel kan man altsaa for saa vidt ligesom Finansministeren sige, at det var under falske Forudsætninger, Statsgarantien blev given, men paa den anden Side maa jeg hævde, at det var dog ikke Børn, der vedtog Bankgarantien. Det var voksne Mænd, det var ansvarlige Lovgivere. Det er let nok nu for det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) under Bifald fra det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) at bryde Staven over det hele. For øvrigt synes jeg, det ikke stemte ganske med de Komplimenter over-

for Vilhelm Lassen, som det ærede Medlem fra Æbeltoft begyndte med. Hans Slutning var en stor Domfældelse af alt, hvad Vilhelm Lassen foreslog os, og alt, hvad det ærede Medlem fra Æbeltoft og hans Parti ere gaaede med til, en fuldkommen Bryden Staven over det. (N. Neergaard: Paa ingen Maadel!). Jo, det var det i Virkeligheden. Han sagde: Lad os lære deraf og aldrig mere gøre noget saadant! Det var en Domfældelse af alt, hvad der skete. Han føjede yderligere til, at vel kunde der være en eller anden Fordel derved, men vi havde set, i hvor høj Grad Ulemperne og Føjlene havde overgaaet Fordelene. Jeg kunde ikke opfatte det ærede Medlems Slutningsbemærkninger anderledes end som en Fordømmelse af, hvad der var sket.

Overfor dette vil jeg sige, at det var ikke Børn, det var voksne Mænd, det var ansvarlige Lovgivere, der i Februar 1908 vedtog, hvad vi vedtog. Vi troede ikke paa det Tidspunkt, at det vilde komme til at koste Staten noget i rede Penge, men vi vedtog en Lov, der gjorde det muligt, at det kunde komme til at koste 10 Mill. Kr., og alle vi, der stemte derfor, hele Rigsdagen, alle Partier, ere ansvarlige derfor. Noget saadant gør man under et vist Ansvar, og saa skal man ikke bag efter løbe fra det og sige: Vi troede ikke, det vilde komme til at koste noget! Jeg mener, det havde været klogt, om Vilhelm Lassen og hans Efterfølgere som Finansministre vare komne i rette Tid til Rigsdagen og havde talt med denne om Udvidelsen til Provinsbankerne, men jeg mener ganske vist ogsaa, at vare de komne, vare vi gaaede med dertil. I Marts eller April Maaned 1908 vilde neppe et eneste Medlem af Rigsdagen have undraget Udvidelsen sin Stemme, men alle vilde have sagt: Have vi sagt A, maa vi ogsaa sige B, ere vi gaaede med til at garantere for to store københavnske Banker, kunne vi ikke godt unddrage os Forpligtelsen til ogsaa at garantere for et Par smaa Provinsbanker, der ere i en lignende Klemme.

Skønt jeg beklager, at Vilhelm Lassen og hans Efterfølgere ikke kom til Rigsdagen om Sagen, gik vi fra vor Side, da vi fik det sidste Lovforslag forelagt om Bankgarantiens Udvidelse, med dertil. Vi